

Sursă copertă: Bianca VanDijk via Pixabay

Această ediție a fost posibilă datorită cesiunii drepturilor de traducere ale volumului Maiser

© 2017 Marcos y Marcos – Milano
www.marcosymarcos.com

*Equazione della responsabilità
L'occhio di Plimsoll*

© 2022 Gabriele Capelli Editore – Mendrisio
www.gabrielecapellieditore.com

*Pietra bianca
Ripetiamo il silenzio*

© 2023 Fabiano Alborghetti
www.fabianoalborghetti.ch

© Editura EIKON

București, Calea Giulești 333, Sector 6,
cod poștal 031310, România

Difuzare / distribuție carte: 021 348 14 74
0733 131 145, 0728 084 802
difuzare@edituraeikon.ro

Redacția: 021 348 14 74
0728 084 802, 0733 131 145
contact@edituraeikon.ro
www.librariaeikon.ro

Editura Eikon este acreditată de
Consiliul Național al Cercetării Științifice (CNCS)

**Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
ALBORGHETTI, FABIANO**

Povești cu rădăcini și ramuri = Racconti con radici e rami /
Fabiano Alborghetti ; trad. din lb. italiană de Eliza Macadan. -
București : Eikon, 2026
ISBN 978-606-49-1011-0
I. Macadan, Eliza (trad.)
821.131.1

DTP: Mihăiță Stroe

Editor: Valentin Ajder

Fabiano Alborghetti

Povești cu rădăcini și ramuri

Racconti con radici e rami

Traducere din limba italiană
de Eliza Macadan

E I K O N

București, 2026

LBRIS

We know
books

Māmāligar

Maiser

Uite Fermina cât de frumoasă e Italia
zice Bruno privind
de la fereastra trenului care merge spre nord.
L-au luat dimineață:
de la Amelia la Orte traseul cu naveta
și de la Orte pe cel direct care urcă la Milano
biletul scump chiar dacă la clasa a treia
iar la Milano se schimbă pentru a merge mai sus.
Elveția
sună a țară îndepărtată...

Guarda Fermina quanto è bella l'Italia
dice Bruno guardando
dal finestrino del treno che va verso nord.
L'hanno preso al mattino:
da Amelia per Orte il tragitto in corriera
e da Orte il diretto che sale a Milano
il biglietto oneroso anche se in terza classe
e a Milano si cambia per salire più su.
Svizzera
suona di paese lontano...

*

Milano, Gara Centrală
 haos pe peronul plin ochi de lume
 și voci și valize, nu se mai înțelege nica
 și stai lângă mine Fermina Furmì
 hai pe acolo
 pardon pardon trebuie să trecem.
 ai grijă Brunè nu pierde nica
 și ține Fermina geanta la piept
 și capul aplecat să se facă mică
 pășește mărunț, Bruno în față
 cu mâini ocupate valize cărate
 acordeonul în cârcă, gloata împinge
 toți se grăbesc
 de pe peroane șuvoaie de lume
 parcă-s furnici
 fiindcă gara e un Dom foarte mare
 sau cel puțin așa li se pare
 de sus cad razele de lumină
 Ducele o fi făcut frumusețea asta de gară
 Brunè, tu ai mai văzut una ca asta?
 La peronul pentru Chiasso
 e și mai multă lume, valize îngrămădite
 și acele priviri rătăcite
 care caută un reper în ceva cunoscut
 dar totul le e un mister
 și sunt uluiți, au priviri hăituite
 se încred în salutări, în fețe păroase

*

Milano, Stazione Centrale
 la bolgia al binario intasato di gente
 e voci e valige, si capisce più gnènte
 e stammi vicina Fermina Furmì
 andiamo di lì
 permesso permesso dobbiamo passare
 attento Brunè nun perdere gnènte
 e tiene Fermina la borsa sul ventre
 e incassa la testa per farsi piccina
 camminando a passetti, preceduta da Bruno
 con le mani occupate le valige portate
 la fisarmonica in groppa, la folla che spinge
 che han tutti fretta
 e da ogni binario un fiume di gente
 che sembran formiche
 perché la stazione è un grandissimo Duomo
 o così almeno gli pare
 dall'alto a cadere quei raggi di luce
 che l'ha fatta il Duce questa bella stazione
 Brunè, ma tu l'hai mai vista 'na roba così?
 Al binario per Chiasso
 c'è ancora più gente, le valige ammassate
 e quegli sguardi perduti
 di chi cerca un appiglio in qualcosa che sa
 ma dove tutto gli sfugge
 e son tramortiti, hanno sguardi braccati
 aggrappando ai saluti, ai visi restati

în fumatul nervos privind în pământ
măsurând pământul de parc-ar vrea să-l învețe
și aproape plângând făcându-și curaj
scarpinându-și bărbia ascunzând fețele
în mâinile aspre și zile topite, muncite
lăsate în urmă
timp dintr-un timp ce nu va mai fi niciodată.
Bruno și Fermina nu zăbovesc
s-așază, croindu-și loc
printre dialecte o mie, fețele șocate
Fermina blocată în nevoia de-a plânge
că zice la Roma avea verișorii
la carierele de nisip, că sunt patroni
că poate și acolo munca lor era bună
apoi șuieratul, smucitura, vagonul în mers
și curge peronul
lăsând acoperișul gării mari
și lumina se-ntoarce și curge Milano
și apoi sunt câmpiile unde crește furajul
așa de bogat la-nceputul lui mai
Fermina Furmì ai văzut ce frumos e?
și Fermina dă din cap că da dar pândește bagajul
că minunea are o culoare urâtă
are gust de cărbuni, de durere surdă.

al fumare nervosi guardando per terra
contando la terra come a volerla imparare
e quasi piangendo facendosi forza
grattandosi il mento nascondendo la faccia
tra mani sdrucite e giorni colati, affannati
lasciati alle spalle
il tempo di un tempo che mai più tornerà.
Bruno e Fermina indugiano appena
e prendono posto, facendosi largo
tra mille dialetti, i visi interdetti
Fermina rinchiusa nella voglia di pianto
che dice che a Roma c'aveva i cugini
alle cave di sabbia, che sono padroni
che forse il lavoro stava bene anche lì
poi il fischio, lo strappo, il vagone ch'è in moto
e scorre il binario
lasciando il coperto della grande stazione
e ritorna la luce e scorre Milano
e poi sono i campi dove cresce il foraggio
così rigogliosi ai primi di maggio
Fermina Furmì ma hai visto che bello?
e Fermina annuisce mentre guarda i bagagli
che la meraviglia ha un brutto colore
ha un gusto di brace, di lento dolore.

*

Toți coboară
la gara din Chiasso, unde e vama:
convoaie de pachete, valize, persoane
în șir încetișor
în spate indicatorul care duce în Italia:
în șir cu pași mici și puși în așteptare.
-pentru că mai întâi se merge la doctor-
așteptând ore în șir, controlând
buzunarul în care se află pașaportul
autorizația eliberată în sat
pentru expatrierea acordată...

Brunè, da' cât se așteaptă, nu ne lasă să trecem?
întreabă încet Fermina după ore de așteptare
jandarmii în uniforme îi supraveghează pe toți
și îi pun în rând ca să fie examinați
femeile aici, bărbații acolo
dezbrăcați-vă, vă rog, dezbrăcați-vă
și în sfârșit se intră unde așteaptă doctorul
care li se uită în gură ca la cai
îi caută de păduchi, le ascultă inima
îi dă jos pantalonii și se uită la puțlică
să vadă de-aproape dacă nu are boli
-că pe urmă contaminează femeile -
raze röntgen, făcând o radiografie
cu pieptul gol
și înfrigurați

*

Tutti discendono
a Chiasso stazione, dove c'è la dogana:
convogli di pacchi, valige, persone
in fila pian piano
alle spalle il cartello che porta all'Italia:
in fila a passetti e messi in attesa
-perché per prima cosa si va dal dottore-
aspettando per ore, controllando
la tasca dove c'è il passaporto
il nulla osta rilasciato al paese
per l'espatrio accordato...

Brunè, ma quanto s'aspetta, nun ce fanno passà?
chiede piano Fermina dopo ore d'attesa
i gendarmi in divisa che squadrano tutti
e li mettono in fila perché sian visitati
le donne di qui i maschi di là
spogliarsi prego spogliarsi
e infine si entra dove attende il dottore
che gli guarda la bocca come si fa coi cavalli
gli controlla i pidocchi, gli ascolta il cuore
gli cala le braghe e gli guarda il pipino
per veder da vicino se non ha malattie
-che poi impesta le donne-
i raggi röntgen, facendo una lastra
ai petti nudi
e freddolosi